

بند «ی»: فرضیات تحقیق

- ۱) تعریف فرضیه
- ۲) تفاوت فرضیه و پیش فرض ها
- ۳) تفاوت فرضیه آماری و فرضیه تحقیق
- ۴) انواع فرضیات تحقیق
- ۵) انواع فرضیات آماری
- ۶) ساختار بیان فرضیات تحقیق

در این ارتباط موارد زیر بحث می شود

۱) تعریف فرضیه:

حدس (گمان) عالمانه پیرامون ارتباط بین متغیر هاست که به صورت گزاره خبری مثبت یا منفی بیان می شود.

نکات اساسی

- ۱- حدس است لذا بدیهیات و مسلمات به صورت فرضیه طرح نمی شود.
- ۲- عالمانه است یعنی بر اساس ادبیات تحقیق است.

- الف) علی
- ب) مقایسه ای
- ج) تاثیر گذاری
- د) رابطه منطقی یا ریاضی

۳- ارتباط بین متغیر ها

۴) گزاره خبری مثبت یا منفی است.

۲) تفاوت فرضیه و مفروضات:

- ۱- پایه فرضیات اند.
- ۲- محقق به دنبال آزمون آن ها نیست.
- ۳- نیاز به آزمون ندارند یا قبل از آزمون شده اند.

مفروضات (پیش فرض ها) AXIOM

أنواع مفروضات

- ١- بدیهیات عقلی
- ٢- بدیهیات یا مسلمات نظری
- ٣- نتایج تحقیقات قبلی دیگران

٤- نتایج تحقیق یا آزمون های قبلی محقق

٣- تفاوت فرضیات آماری فرضیات تحقیق:

- ١- تحقیقات توصیفی فرضیه آماری ندارند ولی می توانند فرضیه تحقیقی توصیفی داشته باشند.
- ٢- فرضیات تحقیق رابطه علی، تاثیر گذاری، مقایسه ای یا رابطه ریاضی اند.
- ٣- فرضیات آماری، ادعایی پیرامون پارامتر ها در یک یا چند جامعه، شکل توزیع متغیر ها، معنی دار بودن شکل رابطه ریاضی و ... می باشد.
- ٤- فرضیات آماری به صورت ۲ فرض صفر و مقابل طرح می شوند و با اصطلاحات آماری
- ٥- فرضیات تحقیق گزاره مثبت یا منفي اند.
- ٦- فرضیات آماری در کار های استقرایی بر پایه فرضیات تحقیق مطرح می شوند.
- ٧- در کار های استقرایی بر پایه جمع بندی کار های آماری نسبت به فرضیه تحقیق قضاوت می شود.

تفاوت ها

۴- انواع فرضیات تحقیق:

۱- فرضیات علی (با کلماتی مثل علت و معلول، منجر، سبب و باعث و...)

۲- فرضیات مقایسه ای (با صفت تفضیلی یا برترین بیان می شوند).

۳- فرضیات تاثیرگذاری (با کلماتی مثل تاثیر، اثر و مؤثر بیان می شوند).

۴- فرضیات رابطه منطقی (با کلماتی مثل رابطه بیان می شوند).

انواع فرضیات تحقیق

نکته: فرضیات علی فقط از طریق تحقیقات تجربی که امکان حذف یا ایجاد عات و معلول وجود دارد، قابل آزمون هستند.

۵) انواع فرضیات آماری:

الف) فرض صفر (خنثی) آماری

دسته بندی اول: بر مبنای قاعده تصمیم گیری

ب) فرض مقابل یا مخالف

- ۶) ساختار بیان فرضیات تحقیق:**
- دسته بندی دوم: بر مبنای نوع ادعا
- ۱) ادعا پیرامون پارامتر های یک جامعه
 - ۲) ادعا پیرامون مقایسه پارامتر های ۲ جامعه
 - ۳) ادعا پیرامون مقایسه پارامتر های کم جامعه
 - ۴) ادعا پیرامون مشکل توزیع متغیر ها
 - ۵) ادعا پیرامون درجه تاثیر متغیر ها بر هم
 - ۶) ادعا پیرامون شکل رابطه ریاضی بین متغیر ها
 - ۷) سایر موارد
- ۱) جمله خبری مثبت یا منفی باشد.
 - ۲) شامل یک فرضیه که موضوع تحقیق را پوشش دهد.
 - ۳) با تجزیه فرضیه اصلی، ۳ تا ۵ فرضیه فرعی داشته باشد.
 - ۴) فهرست وار بیان شود.
 - ۵) نیازی به استفاده از اصطلاحات مثل معنی دار نیست.

مثال:

موضوع تحقیق: تعیین رابطه بین نقدینگی و بازده سهام در شرکت های بورسی ایران

فرضیه اصلی: بین نقدینگی و بازده سهام در قلمرو تحقیق رابطه ریاضی وجود دارد.

فرضیات فرعی:

۱) بین متوسط نقدینگی ماهانه و سود هر سهم در قلمرو تحقیق رابطه ریاضی وجود دارد.

۲) بین متوسط نقدینگی ماهانه و بازده حقوق صاحبان سهام (ROE) در قلمرو تحقیق رابطه ریاضی وجود دارد.

۳) بین متوسط نقدینگی ماهانه و نسبت E/P در قلمرو تحقیق رابطه ریاضی وجود دارد.

ک) تعریف عملیاتی واژه ها:

۱) مفهوم تعریف عملیاتی

۱- در این تحقیق به چه معناست؟

۲- قابلیت اندازه گیری داشه باشد.

مثال:

بازده سهام در این تحقیق به عنوان نسبت قیمت روز سهام پیش از برگزاری مجمع به سود هر سهم تعریف خواهد شد.

۲) چه واژه هایی تعریف می شوند؟

۱- بدیهیات عقلی نباشند.

۲- بدیهیات نظری نباشند مثل سهام عادی

۳- واژه های کلیدی در عنوان و فرضیات تحقیق باشند.

۴- جدید باشند.

۵- در تعریف آن ها ابهام وجود داشته باشد یا تعبیر مقاوی داشته باشند.